

Metsästysaseiden kuljettaminen maastossa

Metsästyslain aseenkuljettamista koskevaa pykälää muutettiin vuonna 2017. Metsästyksenvalvontaa suorittavat viranomaiset ovat vahvistaneet yhtenäistä tulkintaansa lainkohtien määrittelyistä. Uuden tulkintaohjeen keskeinen sisältö on tärkeä saada myös metsästäjien tietoon.

JULKAISTU 13.1.2023

Lähtökohtaisesti moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ei saa liikkua eikä sitä saa pysäyttää tai pysäköidä maastossa ilman maanomistajan tai haltijan lupaa. Toinen pääsääntö on, että metsästysaseen kuljettaminen moottorikäyttöisellä ajoneuvolla maastossa on kielletty. Näin on säädetty maastoliikenne- ja metsästyslaissa.

Se, jolla on oikeus liikkua maastossa, voi kuljettaa lataamatonta, suojuksessa tai suojatussa tilassa olevaa metsästysasetta maastossa moottorikäyttöisellä ajoneuvolla seuraavissa tilanteissa:

1. Jääpeitteisellä vesialueella

Jääpeitteisellä vesialueella, oli kyseessä sitten maastoksi katsottava vesialue tai jäälle tehty tie, metsästysasetta saa kuljettaa lataamattomana suojuksessa. Metsästyksen voi myös aloittaa kulkiessaan tällaisella alueella.

Riistaeläintä ei kuitenkaan pyyntitarkoituksessa saa hätyyttää tai jäljittää maalla kulkevalla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla moottorin käydessä. Riistaeläintä ei myöskään saa ampua maalla kulkevasta moottorikäyttöisestä ajoneuvosta, sen suojusta tai välittömästi pysäyttämisen jälkeen sataa metriä lähempänä ajoneuvoa.

2. Maastoliikennelain (1710/1995) 13 §:n mukaisella moottorikelkkailureitillä ja maastoon merkityllä kulku-uralla

Moottorikelkkailureitti on tieliikennelain 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettu tie, joka on tarkoitettu moottorikelkkaliikenteeseen. Merkittyyn ja ylläpidettyyn moottorikelkkailureittiin voivat kuulua myös pysyvästi tarvittavat levähdysalueet ja reitin huoltoalueet.

Maastoon merkityllä kulku-uralla taasen tarkoitetaan sellaisia maastoon näkyvästi merkittyjä kulkureittejä, joiden käyttö pääsääntöisesti edellyttää maanomistajan tai haltijan lupaa. Maastoon merkittyjä kulku-uria ovat muun muassa Metsähallituksen sekä kuntien ja/tai yhdistysten ylläpitämät kelkkaurat, joiden käyttö on pääsääntöisesti luvanvaraista ja maksullista. Valtion mailla olevien kulku-urien käyttöön luvat antaa Metsähallitus.

Kuten vesialueella, myös moottorikelkkailureitillä sekä maastoon merkityllä kulku-uralla metsästyksen saa aloittaa myös kesken matkan. Mutta kuten edellä todettiin,

riistaeläimen metsästystä ei saa aloittaa välittömästi pysäyttämisen jälkeen sataa metriä lähempänä ajoneuvoa. Moottorikelkkailureitin osalta on myös tärkeä huomata, ettei riistaeläintä saa ampua tien yli eikä riistaeläimen tai ampujan ollessa tiellä.

3. Siirryttäessä maastossa vakiintunutta kulku-uraa pitkin tieyhteyttä vailla olevalle majoituspaikalle, majoitusrakennukselle tai kiinteistölle

Tämä lainkohta tarkoittaa muita kuin kahta edellä mainittua kulkuväylää. Hallituksen esityksen (HE 28/2017 vp) mukaan vakiintuneella kulku-uralla tarkoitetaan maastossa selkeästi havaittavaa kulku-uraa, jota ihminen on käyttänyt. Vakiintuneeksi kulku-uraksi voitaisiin katsoa myös lumipeitteisenä aikana paikallisten ihmisten ja poromiesten käyttämät vakiintuneet kulku-urat. Tunturialueella ja avomaastossa vakiintuneeksi kulku-uraksi katsotaan suorin reitti lähtöpaikasta majoituspaikalle, majoitusrakennukselle tai kiinteistölle.

Ajoneuvon käyttäjällä tulee olla oikeus käyttää vakiintunutta kulku-uraa. Lisäksi edellytetään, että kyseessä on siirtyminen tieyhteyttä vailla olevalle majoituspaikalle, -rakennukselle tai kiinteistölle. Metsästystä ei saa aloittaa kesken siirtymisen vakiintuneelta kulku-uralta, vaan metsästyksen voi aloittaa vasta majoituspaikalle, -rakennukselle tai kiinteistölle saapumisen jälkeen, ei kuitenkaan välittömästi pysäyttämisen jälkeen sataa metriä lähempänä ajoneuvoa.

4. Saalista noudettaessa, ja elävänä pyytävää loukkua tai jalkanarua koettaessa

Lataamatonta metsästysasetta tai metsästysjousta saa kuljettaa moottorikäyttöisellä ajoneuvolla suojuksessa tai suojatussa tilassa saalista noudettaessa sekä elävänä pyytävää loukkua tai jalkanarua koettaessa.

5. Kuljettaessa ampujana toimivaa henkilöä metsästyksenjohtajan ennakkoon osoittamalle ampumapaikalle

Kyseinen kohta koskee ainoastaan metsästyslaissa säädettyjä, metsästyksenjohtajan vaativia metsästyslajeja, eli käytännössä hirvieläinten ja suurpetojen metsästystä (myös poikkeuslupapyynti).

Tarkoituksena on, että ampujia voidaan kuljettaa aseineen ampumapaikoille esimerkiksi hiihtohinauksessa tai reen kyydissä. Kuljettaessa ampujana toimivaa henkilöä metsästyksenjohtajan ennakkoon osoittamalle ampumapaikalle, myös kuljettajalla voi olla ase mukanaan. Kuljettaja voi aseineen siirtyä maastossa moottoriajoneuvolla omalle ennakkoon osoitetulle ampumapaikalleen sen jälkeen, kun hän on kuljettanut muut ampujat sovituille passipaikoille.

Ainoastaan itseä ei voi aseensa kanssa kuljettaa. Tämän vuoksi seuruemetsästyksessä metsästäjät eivät voi itsenäisesti siirtyä ennakkoon osoitetuille ampumapaikoille kukin omia ajoneuvojaan käyttäen.